

Søndagsudflugten

Hver søndag anbefaler Berlingskes Torben Weirup et interessant udflugtsmål. Turen går denne gang til Gl. Holtegaards barokhave, hvortil der er gratis adgang i dagtimerne. Gl. Holtegaard ligger Attemosevej 170 i Holte.

Flere Søndagsudflugter på www.berlingske.dk

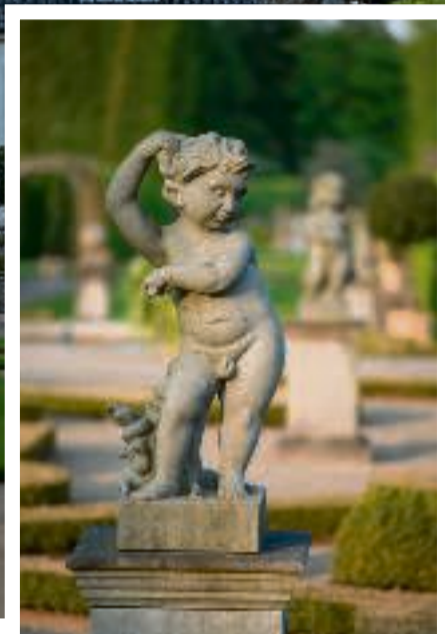

Fra hovedbygningen breder Laurids de Thurahs barokhave sig ud. Foto: Bjørn Pierri Enevoldsen

Hovedhuset set fra haven med dens grønne vægge. Foto: Bjørn Pierri Enevoldsen

Barokhavens skulpturer forestillende skikkelser fra antikken er flankeret af små englebørn - putti - i sandsten. Foto: Bjørn Pierri Enevoldsen.

Gå en tur i barokkens lige linjer og nyd synet af de mange æbletræer

Af Torben Weirup
tow@berlingskemedi.dk

Det perfekte sted for en gentleman, der for en stund ønsker at trække sig tilbage fra verdens vrimmel og dvæle i landlige oplevelser.

Sådan et sted er Gl. Holtegaard. Sådan er Gl. Holtegaard i hvert fald tænkt af bygningens arkitekt, Laurids de Thurah (1706-59), da han i 1756 opførte landstedet til sig selv og anlagde den barokhave, der helt bestemt er en udflugt værd. Så stor betydning havde haven for de Thurah, at han anlagde den, inden han byggede huset, for det var ikke mindst haven, der skulle lette hans sind fra »de mange besværlige og fortrædelige Embedsforretninger«. Laurids de Thurah var en stolt og selvbevidst mand, der fik realiseret mange byggeprojekter - men selvfølgelig også oplevede modgang, som når andre arkitekter løb med en opgave, han syntes lå lige til højrebænet for ham. Så er det godt at have et haveanlæg med lige, regelmæssige gange til at tænke genopbyggelige tanker.

Der er flere indgange til arkitektfaget. For Laurids de Thurah gik vejen gennem militæret. Under et besøg hos Laurids de Thurahs far, biskoppen i Ribe, bestemte kongen sig for, at den unge mand nok var egnet til forsvaret, og så kom han i ingeniørtropperne og gjorde i nogle år i slutningen af 1720erne tjeneste i Rendsburg, indtil han rejste ud og lærte om arkitektur ved at kigge på bygninger og dernæst vendte tilbage for at bruge, hvad han havde lært.

Vi er altså tilbage i tiden før oprettelsen af Det Kongelige Danske Kunstakademi, så me-

get af det, der blev bygget i Danmark, var tegnet af udenlandske arkitekter. Men så kom Laurids de Thurah og blev en overordentlig betydningsfuld skikkelse i dansk barokarkitektur. Blandt hans mest kendte værker er Eremitagen i Dyrehaven, Kunstindustrimuseet (Designmuseum Danmark) og - ligeledes i København - Vor Frelsers Kirke med det iøjnefaldende spiralspir, der blev restaureret i begyndelsen af 1990'erne.

Teatral iscenesættelse

Det er måske ikke lige den have, de Thurah selv tegnede, vi kan beundre i dag. Efter hans død forvitrede den, som haveanlæg gør, når de bliver overladt til naturens egne, uansvarlige kræfter. En senere ejer anlagde en have efter engelsk forbillede, der nærmest er det stik modsatte ideal: Ikke barokkens strenge stisystemer, men bugtede ruter i et landskab af mere naturlig bevoksning med diskrete skjulesteder til romantiske møder og på anden vis romantiske betragtninger over tilværelsen. I den tilstræbt naturlige have synker den ensomme vandringsmand hen til grublerier over livet.

I barokken er der fuld synlighed, som også kalder på en vis teatral iscenesættelse. Det overrasker ikke, at der i et af de geometriske præcise bede findes en skulptur, af hvis trappe man kan gå op og for den sags skyld også gå ned, og at skulpturen, der er udtænkt af Sofia Adolfson, Teresa Fernández Rojo og Camilla Stadler Buschle, hedder »Scenerik«.

Der er andre skulpturer i parken, der peger på stedets historiske arv. Således fire statuer - eller nye udgaver af fire ældre statuer - forestillende fire skikkelser fra antikkens myto-

SØNDAGS-UDFLUGTEN

GL. HOLTEGAARD
Holte

Gl. Holtegaard er et landsted, der bruges til udstillinger. Og så er det et fornemt eksempel på barokhavens storslåede symmetri.

logi: Herkules, Merkur, Diana og Venus, hvis dyder og egenskaber man kan spejle sig i.

Og så er der æbler

Med sine gange og akser og veldefinerede bede, bevoksede buegange, springvand og lige rækker af træer skabes et overblik over verden, hvor havens infrastruktur peger ud mod landskabet og uendeligheden, og hvor alt er på sin rette plads. Gud er i sin himmel, kongen råder over landet, og hierarkiet af borgere og bønder er fuldendt. Barokken er blevet kaldt for enevældens havearkitektur, og det er vel sigende, at den store, europæiske barokhavearkitekt André Le Nôtre tegnede parken ved Versailles uden for Paris.

Barokhaven kan også være nyttig. Det var den på Laurids de Thurahs tid, og det er den igen i dag. Udover blomsterne til de pyntede borde i de salagtige stuer, er der plantet flere end 300 frugttræer med gamle danske sorter, der bliver til cider, som sælges i Gl. Holtegaards butik.

For Gl. Holtegaard er ikke alene en pragtfuld barokhave, skønt det altså er den, Laurids de Thurah anlagde, inden han opførte huset. Det er også udstillingssted og spisested. Spiseriet hedder det sidste. I nabobygningen vises en udstilling, Vedbækfundene, der fortæller om nogle mennesker, der levede på disse kanter for 7.000 år siden.

Og så er der hovedbygningen, der er indrettet som kunsthall, hvor der gennem tiderne har været vist mange fascinerende udstillinger. Fra på onsdag viser Gl. Holtegaard en udstilling med den svenske billedkunstner Astrid Svangren, som hyppigt arbejder med store luftige ruminstallationer.